

คำชี้แจง (พิมพ์ครั้งที่ ๒)

การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ ตามพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยที่ทรงมีพระประสงค์ที่จะพระราชทานรางวัลให้แก่นักเรียนที่มีความประพฤติดีและมีความมานะพยายาม ศึกษาเล่าเรียนจนได้ผลดี รวมทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาดีจนนักเรียนได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวม ในการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันแบ่งการคัดเลือกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ในการคัดเลือกกำหนดให้ใช้แบบประเมินและคู่มือการประเมิน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เนื่องจากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก แม้แบบประเมินและคู่มือประเมินจะจัดทำให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็ตาม เมื่อเวลาผ่านไปก็จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแบบประเมินและคู่มือให้เหมาะสมกับยุคสมัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงปรับแบบประเมินและคู่มือการประเมินให้ดียิ่งขึ้นด้วยเหตุผลดังกล่าว

สาระที่นำเสนอในคู่มือประเมินฉบับนี้ นอกจากนำเสนอความเป็นมาโดยย่อแล้ว สิ่งสำคัญที่คณะกรรมการประเมินจะต้องศึกษาอย่างละเอียดเพื่อให้เข้าใจและดำเนินการอย่างถูกต้อง ได้แก่ คุณสมบัติของนักเรียน ขั้นตอนการคัดเลือก ขอบเขตการประเมิน รายการและวิธีการประเมิน เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก และขั้นตอนการจัดทำคะแนน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอให้คณะกรรมการประเมินทุกขั้นตอนการคัดเลือก (ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัด) ดำเนินการประเมินและคัดเลือกด้วยแบบประเมินและคู่มือการประเมินนี้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้กระบวนการคัดเลือกมีรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน ผลการประเมินมีความถูกต้องเที่ยงตรง ผู้ถูกประเมินได้รับความยุติธรรม ทำให้สาธารณชนยอมรับผลการคัดเลือกด้วยความมั่นใจ อันเป็นการส่งเสริมคุณค่าของรางวัลพระราชทานให้สมพระเกียรติอย่างยั่งยืนต่อไป

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

กันยายน ๒๕๕๑

สารบัญ

หน้า

คำชี้แจง

๑. บทนำและความเป็นมา	๑
๒. คุณสมบัติของนักเรียน	๒
๓. แนวปฏิบัติในการประเมินและคัดเลือก	๓
๔. สิ่งที่จะประเมิน	๑๑
๕. ขอบเขต วิธีการประเมิน และการให้คะแนน	๑๓
๖. ขั้นตอนการจัดทำคะแนนและเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก	๓๗

คู่มือการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. บทนำและความเป็นมา

๑.๑ บทนำ

คุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้าง ขึ้นอยู่กับมุมมองของนักการศึกษาว่าจะมองในมิติใด แต่ส่วนใหญ่เรามักมองใน ๓ มิติ คือ ๑) คุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒) คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน และ ๓) คุณภาพของผลผลิต นอกจากนี้ยังอาจหมายถึงความคาดหวังของชุมชนที่เห็นได้จากการที่มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาร่วมกันและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องกระทำได้หลายทาง การยกย่องเชิดชูให้ขวัญกำลังใจ และประกาศให้สาธารณชนรับทราบอย่างแพร่หลาย ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ไม่ควรมองข้าม ดังจะเห็นได้จากการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

๑.๒ ความเป็นมา

งานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ เกิดขึ้นจากน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วยพระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงมีพระราชปรารภว่า แต่ ๒๒ พ.ค. ๒๕๐๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล.ปิ่น มาลากุล) ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๖ และพระราชทานรางวัลแก่โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามซึ่งจัดการศึกษาดีเด่น ใจความของพระราชปรารภมีว่า **มีนักเรียนจำนวนมากซึ่งมีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งมีโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาดีจนนักเรียนได้รับการเรียนดีเป็นส่วนรวม นักเรียนและโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวสมควรจะได้รับรางวัลพระราชทานและทรงยินดีจะพระราชทานรางวัลให้** กระทรวงศึกษาธิการ (โดยกรมวิชาการซึ่งเป็นหน่วยงานในขณะนั้น) ได้รับพระราชปรารภมาพิจารณาดำเนินการด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น และถือเป็นภารกิจสำคัญที่ปฏิบัติสืบต่อมาช้านาน เพราะนอกจากจะเป็นโอกาสอันดีในการทำกิจกรรมที่สนองพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว รางวัลพระราชทานยังเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาของชาติให้ดียิ่งขึ้นด้วย จึงเป็นที่ตระหนักชัดว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นทรงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทรงเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาของชาติ พระราชทานขวัญกำลังใจแก่นักเรียนและนักศึกษาที่มีความประพฤติดี มีผลการเรียนดี ตลอดถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานดีเด่น ด้วยการพระราชทานรางวัลให้ ซึ่งในระยะแรกทรงพระราชทานด้วยพระองค์เอง จวบจนบัดนี้เป็นเวลากว่า ๔๐ ปีแล้ว กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการและพัฒนางานมาโดยตลอด จนถึงปัจจุบันมีนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานไปแล้วกว่า ๓,๐๐๐ คน มีสถานศึกษาที่เป็นผู้นำทางวิชาการ ประมาณ ๒,๐๐๐ กว่าแห่ง

ในการคัดเลือกนั้น แต่เดิมกระทรวงศึกษาธิการคัดเลือกนักเรียนจากกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.๕) ที่สอบได้ลำดับที่ ๑-๕๐ ของประเทศ และให้รางวัลแก่โรงเรียนที่มีนักเรียนได้รับรางวัลพระราชทานมากที่สุด ต่อมามีการพิจารณาเพิ่มประเภทรางวัลและจำนวนรางวัลมากขึ้น ปัจจุบันมีรางวัลพระราชทานสำหรับนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓ ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกรางวัลตามระดับและขนาดของสถานศึกษา การคัดเลือกใช้วิธีการประเมินตามแบบประเมินที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำขึ้น การประเมินใช้การสังเกต สัมภาษณ์ และพิจารณาหลักฐานและหรือร่องรอยที่ปรากฏ โดยมีรายการประเมินและเกณฑ์ที่กำหนดไว้ชัดเจน

งานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ เป็นงานที่มีเกียรติ เป็นสิริมงคล สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประเมินและคัดเลือก คณะกรรมการต้องกระทำอย่างมีหลักเกณฑ์ บริสุทธิ์ ยุติธรรม ใช้ความสามารถ และดุลพินิจในการพิจารณาตัดสินอย่างถูกต้องตามหลักการ มีใจเป็นกลาง ไม่น้อมเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้ได้บุคคลหรือสถานศึกษาที่สมควรได้รับรางวัลพระราชทานอย่างแท้จริง

นักเรียนที่ผ่านการตัดสินต้องมีสิ่งแสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยมดีเด่นได้อย่างชัดเจน และดีจริง ทุกคนต้องตระหนักไว้เสมอว่า รางวัลพระราชทานเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าและเป็นเกียรติประวัติต่อผู้รับอย่างสูงสุด คุณความดีจะถูกประกาศและเผยแพร่ไปยังสาธารณชนทั่วไป สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องกระทำอย่างรอบคอบ และผู้ที่ได้รับรางวัลไปแล้วจะต้องดำรงรักษาคุณความดีนั้นให้ยาวนานสืบไป

๒. คุณสมบัติของนักเรียน

ในแต่ละปีการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจะออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน โดยกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนที่มีสิทธิ์ได้รับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ไว้ดังนี้

๒.๑ สถานภาพทางการศึกษา

เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาระดับที่ส่งเข้ารับการประเมินและคัดเลือก และได้เข้าศึกษาอยู่ในระดับดังกล่าวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ ๒ ภาคเรียน กล่าวคือ

ถ้าส่งเข้าคัดเลือกระดับประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ป. ๔-๕-๖

ถ้าส่งเข้าคัดเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ม. ๒-๓

ถ้าส่งเข้าคัดเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ม. ๕-๖

๒.๒ ผลการเรียน ผลงาน

เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมทุกภาคเรียน (GPA) ไม่น้อยกว่า ๒.๗๕

หมายเหตุ ในการประเมิน หากพบว่านักเรียนมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ให้ถือว่าหมดสิทธิ์ในการเข้ารับการคัดเลือก

๒.๓ คุณลักษณะพื้นฐาน

นักเรียนทุกระดับต้องมีคุณลักษณะพื้นฐานที่ดีใน ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

- ๑) การศึกษาเล่าเรียน
- ๒) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน
- ๓) สุขภาพอนามัย
- ๔) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ
- ๕) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

๒.๔ กิจกรรม/ผลงานดีเด่น

นักเรียนต้องมีกิจกรรม/ผลงานดีเด่นที่มีคุณประโยชน์ มีคุณภาพ แสดงออกถึงความมีคุณธรรม ติงามและสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับ มีหลักฐานแสดงชัดเจน กิจกรรม/ผลงานดีเด่นนั้นสามารถ เป็นแบบอย่างที่ดีเผยแพร่ในวงกว้างได้

๓. แนวปฏิบัติในการประเมินและคัดเลือก

ในการประเมินและคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน มีรายละเอียดการดำเนินงาน โดยลำดับ ดังนี้

๓.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและคัดเลือก

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
- ๒) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย รองประธาน
- ๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๔) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่นั้น กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๖) นักวิชาการ ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการชุดนี้ทำหน้าที่ วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบการคัดเลือกระดับจังหวัด

ข. คณะกรรมการประเมิน ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียน จำนวน ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน

๒)	ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	รองประธาน
๓)	ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่นั้น	กรรมการ
๔)	นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กรรมการ
๕)	นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและเลขานุการ

ระดับจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑)	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่ได้รับเลือก)	ประธาน
๒)	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่เหลือ)	รองประธาน
๓)	ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๔)	ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น	กรรมการ
๕)	นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กรรมการ
๖)	นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ได้รับเลือกเป็นประธาน ที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการชุดนี้ทำหน้าที่ วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด

ข. คณะกรรมการประเมิน ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียน จำนวน ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

๑)	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ประธาน
๒)	ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	รองประธาน
๓)	ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น	กรรมการ
๔)	นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กรรมการ
๕)	นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ การแต่งตั้งประธานเพื่อการดำเนินการคัดเลือกระดับจังหวัดนี้ ให้เขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต (กรณีจังหวัดที่มีหลายเขต) ตกกลงเลือกผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคนใดคนหนึ่ง เป็นประธานและต้องไม่เป็นเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกับที่ดำเนินการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด และจะต้องประกาศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ร่วมกัน

ระดับกลุ่มจังหวัด

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑) ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธาน
๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือกให้เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด	รองประธาน
๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ในกลุ่มจังหวัดนั้น	กรรมการ
๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๕) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น	กรรมการ
๖) ประธานคณะกรรมการประเมินทุกคณะ	กรรมการ
๗) นักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๘) หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับเลือกเป็นรองประธาน	กรรมการและเลขานุการ
๙) นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ผู้อำนวยการได้รับเลือกเป็นรองประธาน ที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการชุดนี้ทำหน้าที่ วางแผนการประเมิน แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังคณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข. คณะกรรมการประเมิน

ส่วนกลาง ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียนจำนวน ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

๑) ผู้ที่ประธานคณะกรรมการอำนวยการเห็นสมควร	ประธาน
๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๓) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น	กรรมการ
๔) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กรรมการ
๕) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและเลขานุการ

ส่วนภูมิภาค ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียน
จำนวน ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
- ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๔) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ

การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียนต้องไม่แต่งตั้งบุคคลซ้ำกับที่เคยประเมินในระดับ
เขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด รวมทั้งระดับกลุ่มจังหวัด (ตัวอย่างเช่น นาย ก. ประเมินเด็กชายดี รักเรียน
ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว ต้องไม่เป็นกรรมการประเมินเด็กชายดี รักเรียน ในระดับจังหวัด และ
ระดับกลุ่มจังหวัดอีก)

**๓.๒ ขั้นตอนการคัดเลือกนักเรียน (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
ทุกขนาด ทุกสังกัด) ดำเนินการดังนี้**

ส่วนกลาง (เฉพาะกรุงเทพมหานคร) ดำเนินการดังนี้

- (๑) สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานคัดเลือกนักเรียนของตนระดับการศึกษาละ
๑ คน ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขตที่สถานศึกษาตั้งอยู่
- (๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครแต่ละเขตพื้นที่ประเมินและคัดเลือกนักเรียน
ตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน ส่งให้สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (๓) สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการ
ประเมินและคัดเลือกนักเรียนตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา โดยเรียงลำดับนักเรียนที่เข้ารับการ
ประเมินและคัดเลือกแต่ละระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษาทุกแห่งตามผลคะแนนการประเมิน
จากลำดับนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดลงมาถึงต่ำสุด

ส่วนภูมิภาค ดำเนินการดังนี้

- (๑) สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คัดเลือกนักเรียนของตน ระดับการศึกษาละ
๑ คน ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตที่สถานศึกษาตั้งอยู่
- (๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละเขตพื้นที่ประเมินและคัดเลือกนักเรียนตามระดับ
การศึกษาและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดที่ผู้อำนวยการ
ได้รับเลือกเป็นประธานการคัดเลือกระดับจังหวัด (กรณีจังหวัดที่มีหลายเขต)

(๓) คณะกรรมการระดับจังหวัดประเมินและคัดเลือกนักเรียนตามระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด นั้น

(๔) คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัดดำเนินการประเมินและคัดเลือกนักเรียนตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา โดยเรียงลำดับนักเรียนที่เข้ารับการประเมินและคัดเลือกแต่ละระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษาทุกแห่งตามผลคะแนนการประเมินจากลำดับนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดลงมาถึงต่ำสุด คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัด **ส่งผลการประเมินพร้อมแนบแบบประเมินที่กรอกคะแนนของคณะกรรมการประเมินรายคนและฉบับสรุปรวม (ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป พร้อมติดรูปถ่าย แบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. แบบ พร.๑ และแบบ พร.๒) พร้อมทั้งเอกสารประกอบอื่น ๆ เช่น แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน ฯลฯ** ส่งไปยัง สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาตรวจสอบและเสนอผลต่อคณะกรรมการอำนวยการระดับกระทรวงศึกษาธิการ ตามจำนวนรางวัลที่กำหนดต่อไป

วิธีการประเมินและคัดเลือก ให้ดำเนินการตามแบบประเมินและคู่มือการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน

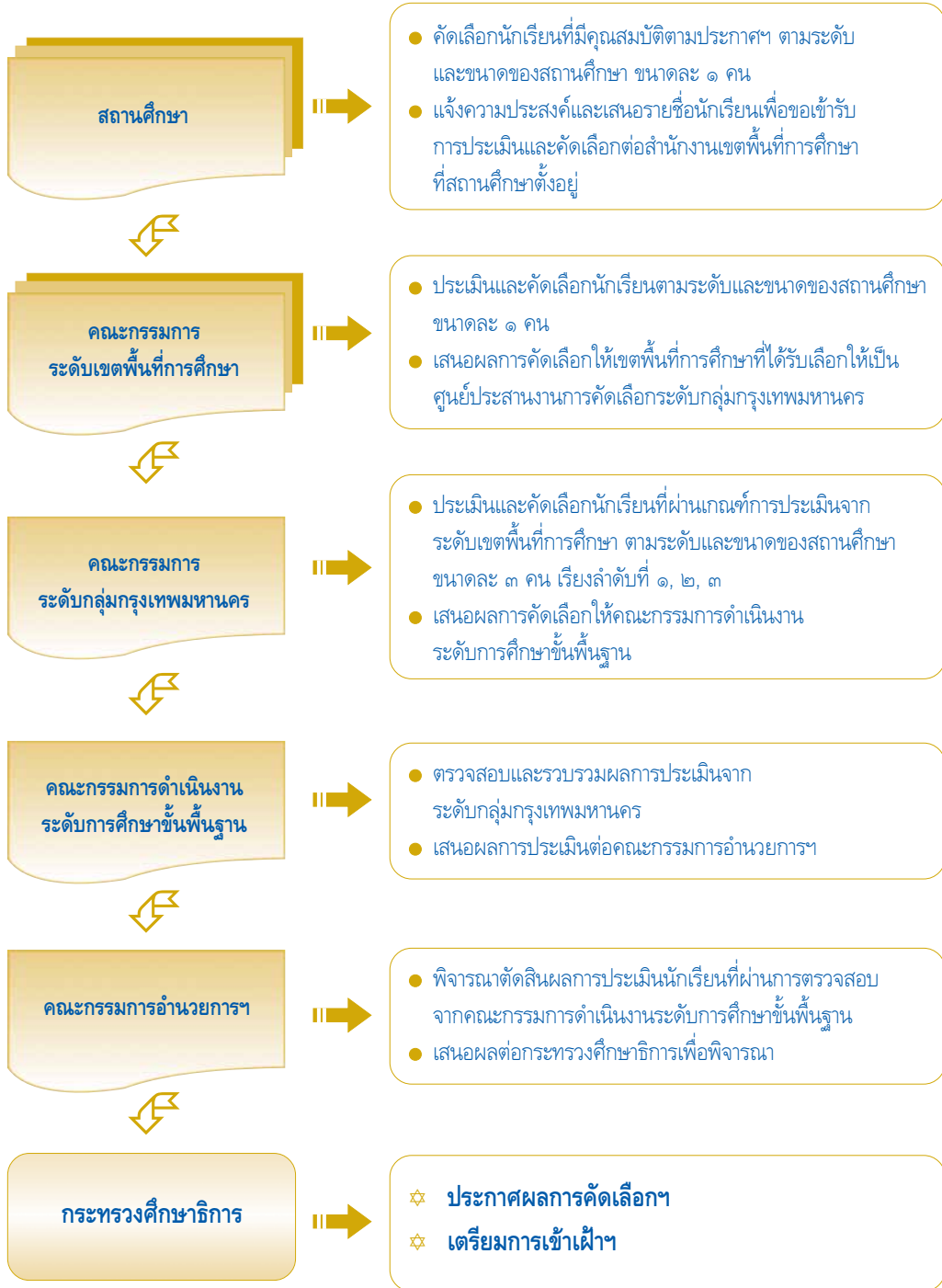
หมายเหตุ

๑) ในกรณีที่**ไม่มี**นักเรียนเข้ารับการประเมิน หรือ**มี**นักเรียนเข้ารับการประเมิน แต่**ไม่ผ่านเกณฑ์** ให้ระบุให้ชัดเจนว่า **“ไม่มีนักเรียนเข้ารับการประเมิน”** หรือ **“นักเรียนที่เข้ารับการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์”**

๒) ก่อนส่งผลการประเมินและเอกสารประกอบการพิจารณา ไปยัง สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับกลุ่มจังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องของคะแนนการประเมิน ชื่อและชื่อสกุลของนักเรียน และข้อมูลสำคัญในแบบประเมิน ชุดสรุปผลการประเมินของนักเรียนทุกคนที่เข้ารับการประเมินให้**ถูกต้องครบถ้วน**

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนกลาง)

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนภูมิภาค)

๓.๓ แบบรายงานและแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินและคัดเลือกนักเรียน

ในการดำเนินการประเมินนักเรียน ให้ใช้แบบประเมินซึ่งประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ แบบรายงาน มี ๒ ชุด คือ

- ๑) แบบรายงาน ก. เป็นแบบรายงานตนเองของนักเรียน (ให้นักเรียนเป็นผู้เขียนรายงานด้วยลายมือตนเอง)
- ๒) แบบรายงาน ข. เป็นแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน (สถานศึกษาเป็นผู้เสนอข้อมูล)

ส่วนที่ ๒ แบบประเมิน มี ๒ ชุด คือ

- ๑) แบบ พร.๑ เป็นแบบประเมินคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน
- ๒) แบบ พร.๒ เป็นแบบสรุปการประเมินนักเรียน

๓.๔ การประเมินและคัดเลือกนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดวิธีการคัดเลือกนักเรียน (ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่จะประกาศเป็นปี ๆ ไป) โดยให้คณะกรรมการคัดเลือกแต่ละระดับดำเนินการประเมินตามแบบประเมิน พร.๑ โดยใช้ข้อมูลในแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. เป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการพิจารณา แล้วบันทึกผลสรุปในแบบ พร.๒ ทั้งนี้ คณะกรรมการคัดเลือกจะต้องพิจารณาคุณสมบัติของนักเรียนทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

๓.๔.๑ สถานภาพทางการศึกษาและผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องเป็นผู้คัดเลือกนักเรียนตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในข้อ ๒.๑ และส่งสำเนาเอกสารที่แสดงผลการเรียนหรือผลการปฏิบัติงานเพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการพิจารณาในขั้นต่อไป

๓.๔.๒ คุณลักษณะพื้นฐาน ให้คณะกรรมการในแต่ละขั้นตอนที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ประเมินนักเรียนตามแนวทางและขอบเขตของคุณลักษณะพื้นฐาน โดยให้คะแนนเป็นระดับคะแนน ๑ ๒ ๓ และ ๔ ตามแบบประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน (พร.๑) ข้อ ๑

๓.๔.๓ กิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้คณะกรรมการระดับสถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนโดยให้นักเรียนเขียนบรรยายในแบบรายงานตนเอง (แบบรายงาน ก.) ด้วยลายมือของตนเอง และสถานศึกษาบรรยายตามแนวทางในการประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่น ในแบบบันทึกข้อมูลกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน (แบบรายงาน ข.) เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการในขั้นตอนต่อไปพิจารณาหรือให้คะแนนหลักฐานหรือร่องรอยของกิจกรรม/ผลงานดีเด่นจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสืบค้นพฤติกรรม กิจกรรม/ผลงานว่าดีเด่นจริงหรือไม่อย่างไร และจะต้องเป็นกิจกรรม/ผลงานของนักเรียนผู้นั้นที่สอดคล้องเนื่องมาโดยตลอด

คณะกรรมการคัดเลือกของแต่ละขั้นตอนทั้งจากระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด จนถึงระดับกลุ่มจังหวัด จะต้องพิจารณาตัดสินและคัดเลือกนักเรียนเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทานหรือให้ได้รางวัลชมเชย โดยให้คณะกรรมการสรุปผลการประเมินนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกนั้น ในแบบสรุป พร.๒ เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการในขั้นตอนต่อไปพิจารณา

กล่าวโดยสรุป ในการประเมินและคัดเลือกในระดับต่าง ๆ นั้น จะต้องจัดทำแบบประเมินดังนี้

ระดับสถานศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

1. สถานศึกษาให้นักเรียนเขียนรายงานตนเองตามแบบรายงาน ก. (ดูแนวทางหน้า ๑๓) และจัดทำเพิ่มสะสมงานของตนเอง
2. สถานศึกษารอกข้อมูลทั่วไป และจัดทำแบบบันทึกข้อมูลกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนตามแบบรายงาน ข. (ดูแนวทางหน้า ๑๔)
3. สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะพื้นฐานและประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนตามแบบ พร.๑ (ดูแนวทางหน้า ๑๔ ถึงหน้า ๓๖)
4. สถานศึกษาสรุปผลการให้คะแนนคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนในแบบ พร.๑
5. สถานศึกษาสรุปผลการประเมินและแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนผู้นั้นว่าสมควรจะได้รับรางวัลพระราชทานหรือรางวัลชมเชยเพราะเหตุใดในแบบ พร.๒

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับเขตพื้นที่การศึกษาประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน พร.๑ และสรุปตามแบบ พร.๒ พร้อมทั้งรวบรวมแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. และเพิ่มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมด ส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือกให้เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับจังหวัด

ระดับจังหวัด ให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับจังหวัด ประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน พร.๑ และสรุปตามแบบ พร.๒ พร้อมทั้งรวบรวมแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. และเพิ่มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมด เพื่อนำเสนอคณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัด

ระดับกลุ่มจังหวัด ให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัดประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน พร.๑ และสรุปตามแบบ พร.๒ พร้อมทั้งรวบรวมแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. และเพิ่มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมด เพื่อนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**** ทุกระดับจะต้องแนบแบบประเมิน พร.๑ และแบบสรุป พร.๒ พร้อมหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาของสถานศึกษา (แบบรายงาน ก. และ ข.) ประกอบด้วย ****

๔. สิ่งที่จะประเมิน

ในการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทานนั้น คณะกรรมการประเมินจะประเมิน ๒ ส่วน คือ ๑) คุณลักษณะพื้นฐาน ๕ องค์ประกอบ และ ๒) กิจกรรม/ผลงานดีเด่น (ตามแบบ พร.๑)

๑) การประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนมี ๕ องค์ประกอบ ได้แก่

๑.๑) การศึกษาเล่าเรียน

- (๑) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา
- (๒) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา
- (๓) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

๑.๒) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน

- (๑) สามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน
- (๒) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- (๓) เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต
- (๔) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓) สุขภาพอนามัย

- (๑) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี
- (๒) มีสุขภาพจิตที่ดี
- (๓) มีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดภัยจากสิ่งเสพติด

๑.๔) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ

- (๑) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
- (๒) มีความกตัญญูกตเวที เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- (๓) รู้จักประหยัด อดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า
- (๔) มีความเป็นประชาธิปไตยและมีภาวะผู้นำ
- (๕) มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

๑.๕) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

- (๑) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษาไทย
- (๒) มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
- (๓) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน

๒) การประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้ระบุชื่อกิจกรรม/ผลงานที่นำเสนอ

จำนวน ๓ รายการ จะพิจารณาจากสิ่งที่ปรากฏ ๓ ประการ คือ

- (๑) ความมีคุณประโยชน์
- (๒) ความมีคุณภาพ
- (๓) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์

๕. ขอบเขต วิธีการประเมิน และการให้คะแนน

ในการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนซึ่งมี ๕ องค์ประกอบ และการประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่น มีขอบเขต วิธีการประเมิน และการให้คะแนน ดังนี้

๕.๑ การจัดทำข้อมูลเบื้องต้นของสถานศึกษา

เพื่อให้การประเมินคุณลักษณะพื้นฐานรวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่ผู้ถูกประเมิน **ให้นักเรียนเขียนรายงานด้วยลายมือของตนเองในแบบรายงาน ก.** และให้สถานศึกษาจัดทำแบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรม รวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนตามแบบรายงาน ข. ทั้งนี้เพื่อให้คณะกรรมการประเมินใช้แบบรายงานทั้ง ๒ ฉบับ เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือเป็นแนวทางในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน

รายการต่าง ๆ ในแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. ให้สถานศึกษาดำเนินการกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน ดังนี้

๕.๑.๑ แบบรายงาน ก. (แบบรายงานตนเองของนักเรียน)

ให้นักเรียนเขียนรายงานด้วยลายมือของตนเองในแบบรายงาน ก. ประมาณ ๒-๓ หน้ากระดาษ โดยระบุสิ่งต่อไปนี้

- ชื่อ นามสกุล ชื่อบิดาและมารดา
- ชื่อสถานศึกษา ชั้นเรียน แผนการเรียน/แผนก/สาขา
- ที่อยู่ปัจจุบันของนักเรียน
- ผลงานหรือกิจกรรมที่ทำแล้วและเกิดภาคภูมิใจมากที่สุด
- คติประจำใจ ความคาดหวังในอนาคต

ฯลฯ

๕.๑.๒ แบบรายงาน ข. (แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่น)

ให้สถานศึกษาเขียนบรรยายพฤติกรรมด้านคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนในแบบบันทึกข้อมูล ตามแนวทาง ดังนี้

คุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่น	หลักฐานและหรือกรณีตัวอย่าง
<p>ด.ช./ด.ญ. ...มีพฤติกรรมดีเด่นที่แสดงออกอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ จนเป็นที่ยอมรับและยกย่องจากสังคมแต่ละด้าน ดังนี้</p> <p>๑. คุณลักษณะพื้นฐาน</p> <p>๑.๑ การศึกษาเล่าเรียน.....</p> <p>๑.๒ การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน.....</p> <p>๑.๓ สุขภาพอนามัย.....</p> <p>๑.๔ ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ.....</p> <p>๑.๕ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม.....</p> <p>๒. กิจกรรม/ผลงานดีเด่น</p> <p>ระบุชื่อกิจกรรม/ผลงานที่นักเรียนนำเสนอจำนวน ๓ รายการ เป็นอย่างน้อย.....</p>	<p>เขียนบรรยายโดยยกกรณีตัวอย่างและหรือเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนผู้นี้มีพฤติกรรมดีเด่นที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ จนเป็นที่ยกย่องและได้รับการยอมรับจากเพื่อน ครู-อาจารย์ หรือจากชุมชน พร้อมทั้งแนบหลักฐานประกอบ เช่น เกียรติบัตร ประกาศนียบัตร เอกสารต่าง ๆ คำบอกเล่าของบุคคล ฯลฯ พฤติกรรมดีเด่นแต่ละด้านจะมีเกณฑ์การพิจารณาหลักฐานหรือร่องรอยประกอบด้านละ ๓ แหล่งข้อมูลเป็นอย่างน้อย</p>

คณะกรรมการประเมินจะพิจารณาพฤติกรรม กิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียนโดยใช้แบบรายงานตนเองของนักเรียน (แบบรายงาน ก.) และแบบบันทึกข้อมูลแสดงพฤติกรรมดีเด่นของนักเรียน (แบบรายงาน ข.) เป็นพื้นฐานประกอบการตรวจสอบหลักฐานหรือร่องรอยตามแบบบันทึกข้อมูลนั้น

๕.๒ รายการประเมินและวิธีการประเมิน

การประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.๑) มี ๒ ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน และด้านกิจกรรม/ผลงานดีเด่น มีรายละเอียด ดังนี้

๕.๒.๑ คุณลักษณะพื้นฐาน

ในการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน คณะกรรมการประเมินพึงพิจารณาขอบเขตของคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับประถมศึกษา การพิจารณาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละเรื่อง ให้พิจารณาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และการศึกษาเล่าเรียนในสังคมทั้งที่บ้านและที่สถานศึกษา **โดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคมที่บ้าน**

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การพิจารณาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละเรื่อง ให้พิจารณาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน การศึกษาเล่าเรียน และการทำงานในสังคมที่บ้าน และที่สถานศึกษา **โดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งที่บ้าน และสถานศึกษา**

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การพิจารณาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละเรื่อง ให้พิจารณาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน การศึกษาเล่าเรียน และการทำงานในสังคมที่บ้าน ที่สถานศึกษาและในชุมชน **โดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งที่บ้าน สถานศึกษา และชุมชน**

คุณลักษณะพื้นฐานที่จะประเมินนักเรียน มี ๕ องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบจะมีรายการประเมิน ๓-๕ รายการ ในการประเมินแต่ละรายการมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนเป็น ๔ ระดับ ดังรายละเอียดของรายการประเมิน คำอธิบายแนวทางการให้ระดับคะแนนแต่ละระดับ รวมทั้งวิธีประเมิน และแหล่งข้อมูล ดังนี้

๑) การศึกษาเล่าเรียน

๑.๑) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา หมายถึง การสั่งสมองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามจุดหมายของหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา

มุ่งเน้น ให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนได้ตามเกณฑ์ระดับชั้น มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีความรู้และทักษะพื้นฐานครบถ้วนตามหลักสูตรแต่ละระดับ สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง นำเสนอได้อย่างเหมาะสม ดึงดูดความสนใจผู้ฟัง แสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระดับสูง สรุปหลักการเป็นของตนเองได้
๓	มีความรู้และทักษะพื้นฐานครบถ้วนตามหลักสูตรแต่ละระดับ สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง นำเสนอได้น่าพอใจ แสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ในเชิงเปรียบเทียบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้
๒	มีความรู้และทักษะพื้นฐานครบถ้วนตามหลักสูตรแต่ละระดับ สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง นำเสนอได้พอใช้ แสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ในเชิงจำแนก และเปรียบเทียบได้
๑	มีความรู้และทักษะพื้นฐานครบถ้วนตามหลักสูตรแต่ละระดับ สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง นำเสนอได้ แสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ในเชิงจำแนกได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. หลักฐานแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๒. ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน สมุดงาน สมุดแบบฝึกหัดของนักเรียน
๓. ประเมินจากผลงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติในขณะสัมภาษณ์ เช่น อ่าน เขียน ข้อความ/
งานที่คณะกรรมการกำหนดให้ทำ

๑.๒) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา หมายถึง การมีความสามารถในการสังเกต รวบรวม วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีจินตนาการ สามารถประยุกต์ใช้และสร้างองค์ความรู้ กำหนดทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

มุ่งเน้น ให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี และมีจินตนาการ รู้จักค้นคว้าหาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและสร้างองค์ความรู้ได้

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	นำเสนอขั้นตอนการทำงาน เริ่มจากการเป็นคนช่างสังเกต เก็บรวบรวม วิเคราะห์ และพัฒนาทางเลือกการทำงานได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องชัดเจน อธิบายแนวทางในการเลือกค้นคว้าข้อมูลและแหล่งวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือความรู้ได้ชัดเจน สามารถเชื่อมโยงวิเคราะห์ สรุปเหตุการณ์ หรือมีการพัฒนาตนเองหรือพัฒนางานด้วยกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล (คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเล็งเห็นถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ในปัจจุบัน) แสดงแนวคิดและมีผลงานที่แสดงถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๓	นำเสนอขั้นตอนการทำงาน เริ่มจากการเป็นคนช่างสังเกต เก็บรวบรวม วิเคราะห์ และพัฒนาทางเลือกการทำงานตามคำแนะนำของผู้อื่นบ้างเล็กน้อย อธิบายแนวทางในการเลือกค้นคว้าข้อมูลและแหล่งวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือความรู้ได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ สามารถเชื่อมโยง วิเคราะห์ สรุปเหตุการณ์ หรือมีการพัฒนาตนเองหรือพัฒนางานด้วยกระบวนการคิดตามสถานการณ์เป็นส่วนมาก มีแนวคิดในการพัฒนางาน มีผลงานปรากฏให้เห็น
๒	นำเสนอขั้นตอนการทำงานโดยการสังเกต เก็บรวบรวม วิเคราะห์ และพัฒนาทางเลือกการทำงานตามคำแนะนำของผู้อื่นเสมอ ๆ อธิบายแนวทางในการเลือกค้นคว้าข้อมูลและแหล่งวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือความรู้ได้บางส่วน สามารถเชื่อมโยง วิเคราะห์ สรุปเหตุการณ์ หรือมีการพัฒนาตนเองหรือพัฒนางานด้วยกระบวนการคิดได้บางส่วน มีแนวคิดและพยายามมองหาช่องทางในการพัฒนางาน
๑	นำเสนอขั้นตอนการทำงานได้ไม่ชัดเจนหรือผิดขั้นตอนหรือทำตามคำแนะนำของผู้อื่นเสมอ ๆ ไม่สามารถเลือกแนวทางในการปฏิบัติงานและบอกแหล่งข้อมูลไม่ได้ ไม่มีการวางแผนการทำงานและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์สมมุติได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. ประเมินจากผลงานตามสภาพจริง
๒. สัมภาษณ์นักเรียน ผู้ถูกประเมิน
๓. สัมภาษณ์ครู เพื่อน ๆ ผู้ปกครอง

๑.๓) **มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน** หมายถึง การแสดงความมุ่งมั่นพากเพียรพยายามศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอ

มุ่งเน้น ให้นักเรียนมีความตั้งใจศึกษาค้นคว้าหาประสบการณ์ เพิ่มพูนทักษะและความชำนาญในการเรียนรู้ และการทำงานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อยู่เสมอ

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองโดยการอ่าน การเขียน การฟัง และตั้งคำถามเป็นประจำ และเพียรพยายามพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำได้ถูกต้องละเอียด ชัดเจน แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏมากกว่า ๓ ชิ้นงาน
๓	มีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองโดยการอ่าน การเขียน การฟัง และตั้งคำถามเป็นประจำ และเพียรพยายามพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำได้ถูกต้อง แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏ ๓ ชิ้นงาน
๒	มีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองโดยการอ่าน การเขียน การฟัง และตั้งคำถามเป็นประจำ และเพียรพยายามพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำได้ถูกต้อง แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏ ๒ ชิ้นงาน
๑	มีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองโดยการอ่าน การเขียน การฟัง และตั้งคำถามเป็นบางครั้ง และเพียรพยายามพัฒนางานที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำแต่ไม่ค่อยชัดเจน แสดงผลของงาน/ทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ จำนวนชิ้นงานที่มีคุณภาพปรากฏ ๑ ชิ้นงาน หรือไม่มีชิ้นงาน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้ปกครอง เพื่อน ๆ รุ่นพี่รุ่นน้อง
๒. ประเมินจากผลงานและแฟ้มสะสมงาน

๒) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน

๒.๑) **สามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน** หมายถึง สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลอย่างมีเหตุผลชัดเจน ถูกต้อง และต่อเนื่อง เพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน วางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ปรับปรุงและแก้ไขปัญหานั้นได้ผลงานที่ดีตามเป้าหมาย

มุ่งเน้น ให้นักเรียนศึกษารายละเอียด กรอบของงานเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ ปฏิบัติงานโดยมีหลักฐานการจดบันทึก และตรวจสอบประเมินการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผลเพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน คศึกษารายละเอียดเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
๓	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผลเพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน คศึกษารายละเอียดเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จโดยได้รับการแนะนำจากผู้อื่นเล็กน้อย
๒	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผลเพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน คศึกษารายละเอียดเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จโดยได้รับการแนะนำจากผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่
๑	สามารถใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผลเพื่อช่วยตัดสินใจในการสร้างงาน คศึกษารายละเอียดเพื่อใช้วางแผนการทำงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานให้สำเร็จโดยได้รับการสั่งการและแนะนำจากผู้อื่นทั้งหมด

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักเรียน ครู และเพื่อน
- ตรวจสอบจากแผนผังการทำงาน (Concept Mapping) การรายงานผลการทำงานหรือชิ้นงาน

๒.๒) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ หมายถึง การยอมรับความ สามารถและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในการทำงานกลุ่ม เต็มใจทำงาน ร่วมกับกลุ่มอย่างเต็มความสามารถเพื่อความสำเร็จของผลงานส่วนรวม และสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้ง ได้ด้วยสันติวิธี

มุ่งเน้น ให้นักเรียนมีความเต็มใจในการทำงานเป็นกลุ่ม มีสัมพันธภาพที่ดี กับเพื่อนร่วมงาน สามารถแสดงความคิดเห็นและทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	เป็นผู้นำรวบรวมกลุ่มเพื่อนให้ทำงานร่วมกัน สามารถสร้างสัมพันธ์อันดีในกลุ่ม ปฏิบัติตน ให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ ให้ความร่วมมือ ในการทำงาน รับฟังความคิดเห็น ยอมรับความสามารถของผู้อื่น ตั้งใจทำงานอย่างเต็ม ความสามารถโดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมจนประสบความสำเร็จในการทำงาน
๓	เข้าทำงานเป็นกลุ่มด้วยความเต็มใจ มีสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่ม ปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับ ของกลุ่มทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ ให้ความร่วมมือในการทำงาน รับฟัง ความคิดเห็น ยอมรับความสามารถของผู้อื่นในบางครั้ง ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ โดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมจนประสบความสำเร็จในการทำงาน
๒	เข้าทำงานตามที่กลุ่มขอความร่วมมือ สามารถปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มได้น้อย ทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ แต่ให้ความร่วมมือในการทำงาน ยอมรับฟัง ความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของผู้อื่นเป็นบางครั้ง
๑	ยอมรับร่วมมือในการทำงานกลุ่ม การปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มในด้านความคิดเห็น และด้านความสามารถน้อย ให้ความร่วมมือและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู และเพื่อน เกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม
๒. ตรวจสอบเอกสารร่องรอยการบันทึกการทำงานกลุ่มของนักเรียน

๒.๓) เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต หมายถึง การมีความสนใจ ตระหนักถึงประโยชน์และเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต พยายามเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพสุจริต ที่ตนสนใจ

มุ่งเน้น ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพสุจริต สนใจและเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	แสดงผลสันทนุสนอาชีพสุจริตได้อย่างกว้างขวาง ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่สนใจอยู่เสมอ และชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมด้วย สามารถหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่ตนสนใจ
๓	แสดงผลสันทนุสนอาชีพสุจริตได้อย่างกว้างขวาง ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่สนใจบ่อยครั้ง สามารถหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่ตนสนใจ
๒	แสดงผลสันทนุสนอาชีพสุจริตได้ ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่สนใจบางครั้ง สามารถหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่ตนสนใจได้บ้าง
๑	แสดงผลสันทนุสนอาชีพสุจริตได้ ยึดมั่นในแนวทางการประกอบอาชีพสุจริต เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่สนใจน้อยครั้ง สามารถหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่ตนสนใจได้น้อย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. ตรวจสอบร่องรอยบันทึกการสังเกต การสัมภาษณ์
๒. ตรวจสอบเอกสารสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม
๓. ระเบียบ/คำสั่ง
๔. รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
๕. รายงานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๔) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการทำงานโดยประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

มุ่งเน้น ให้นักเรียนเลือกใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ประหยัด และสอดคล้องกับท้องถิ่น นำข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	เลือกใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่า ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย ในการทำงานได้เหมาะสมกับงานและสภาพท้องถิ่น
๓	เลือกใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานได้เหมาะสมกับงานและสภาพท้องถิ่นแต่ได้รับประโยชน์ไม่คุ้มค่า
๒	เลือกใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานได้เหมาะสมกับงานแต่ไม่สอดคล้องกับท้องถิ่นและไม่คุ้มค่า
๑	เลือกใช้ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานไม่เหมาะสมกับงานและสภาพท้องถิ่น ใช้ประโยชน์ได้ไม่คุ้มค่า

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. ประเมินผลงานหรือชิ้นงานโครงการที่ได้รับมอบหมายตามสาระการเรียนรู้
๒. ประเมินจากแผนงานของโครงการ
๓. สัมภาษณ์นักเรียน เพื่อน ครู ถึงการวางแผนใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน

๓) สุขภาพอนามัย

๓.๑) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี หมายถึง มีร่างกายที่สะอาดและแข็งแรง แต่งกายสะอาด กิริยามารยาทสุภาพอ่อนน้อม มีบุคลิกอ่อนโยน ท่าทางคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายที่สะอาด แข็งแรง สมบูรณ์ มีความสุภาพอ่อนน้อม มีบุคลิกลักษณะอ่อนโยน ท่าทางคล่องแคล่วเหมาะสมกับวัย

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูดสุภาพ แสดงกิริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างที่ดีและแนะนำผู้อื่นได้
๓	มีร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูดสุภาพ แสดงกิริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้
๒	มีร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูดสุภาพ แสดงกิริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้บ้าง
๑	มีร่างกายแข็งแรง สะอาด สมบูรณ์ ลักษณะท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัย ใช้คำพูดสุภาพ แสดงกิริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ตลอดจนแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะเป็นบางครั้ง

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์หรือสอบถามบันทึกสุขภาพ การซังน้ำหนักร วัดส่วนสูงของนักเรียน
๒. สัมภาษณ์ครู เพื่อนนักเรียน
๓. สังเกตพฤติกรรมกรรมการแต่งกาย สุขภาพ กิริยามารยาท และบุคลิกภาพของนักเรียน

๓.๒) **มีสุขภาพจิตที่ดี** หมายถึง การที่นักเรียนแสดงออกถึงความเข้าใจแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์และแสดงออกได้อย่างเหมาะสมกับวัย

มุ่งเน้น ให้นักเรียนแสดงออกถึงความเข้าใจแจ่มใส มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักควบคุมอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีความเข้าใจแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มองความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในเชิงบวกและสร้างสรรค์ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอต่อเรื่องจนเป็นนิสัย ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปให้เป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นได้
๓	มีความเข้าใจแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มองความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในเชิงบวก มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอต่อเรื่องจนเป็นนิสัย
๒	มีความเข้าใจแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ เข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นเป็นบางครั้ง
๑	มีความเข้าใจแจ่มใส แต่ขาดความมั่นใจในตนเอง อารมณ์ไม่มั่นคง ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ถ้าไม่ตรงกับความคิดของตน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับความมีจิตใจเข้าใจแจ่มใส ความมั่นใจในตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
- สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง
- ศึกษาพฤติกรรมจากแบบรายงานพฤติกรรมของนักเรียน

๓.๓) **มีสุขนิสัยที่ดี** เป็นผู้ที่ห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีสุขภาพพลานามัยที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ รวมทั้งเป็นผู้ที่ห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติตามสุขบัญญัติ เช่น การดูแลสุขภาพ การรู้จักรักษาความสะอาด การออกกำลังกายสม่ำเสมอ การทำจิตใจให้เบิกบาน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การเป็นผูห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาสม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากอบายมุข (เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ ร่วมชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ฯลฯ) ตลอดจนสิ่งเสพติดทั้งปวง เป็นที่ยอมรับว่าเป็นแบบอย่างที่ดีและสามารถแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้
๓	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาสม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากอบายมุข ตลอดจนสิ่งเสพติดทั้งปวง เป็นที่ยอมรับว่าเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
๒	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากอบายมุข ตลอดจนสิ่งเสพติดทั้งปวงทำบ้าง
๑	ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองถูกต้อง ครบถ้วนตามสุขบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ออกกำลังกายและเล่นกีฬาบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงให้ห่างไกลจากอบายมุข ตลอดจนสิ่งเสพติดทั้งปวงทำน้อย และให้ความใส่ใจน้อย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
๒. สัมภาษณ์ ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง คนงาน ภารโรง
๓. ศึกษารายงานพฤติกรรมของนักเรียน
๔. พิจารณารางวัล เกียรติบัตร หลักฐานการเข้าแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ประกอบ

๔) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ

๔.๑) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติตามตรงตามความเป็นจริง ทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ต่อตนเองและผู้อื่น

ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การจัดระบบการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ในสังคมให้เรียบร้อย โดยมุ่งให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามเพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสถาบันการศึกษาและของสังคม เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างสงบสุข และมีสัมพันธภาพที่ดีในสังคม

ความรับผิดชอบ หมายถึง การมีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่จนบรรลุผลตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลการกระทำนั้นและพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติหน้าที่การงานของตนในการศึกษาเล่าเรียน มุ่งปฏิบัติให้สำเร็จด้วยดีทั้งในสถานศึกษา ครอบครัว และสังคม

ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เช่น การเป็นผู้มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรู้จักให้อภัย การไม่พุดให้ร้ายกัน มีความอดทนอดกลั้น เป็นต้น

มุ่งเน้น ให้นักเรียนปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	ยึดมั่นประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงทั้งกาย วาจา ใจ รักษาคำมั่นสัญญา ยอมรับและตั้งใจปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อความสงบสุข ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมายโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น พยายามปรับปรุงการปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นโดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถืออย่างเคร่งครัด
๓	เต็มใจประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงทั้งกาย วาจา ใจ รักษาคำมั่นสัญญา ยอมรับและตั้งใจปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อความสงบสุขของครอบครัว ศึกษาล่าเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมายโดยไม่ต้องมีใครบังคับ ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถืออย่างสม่ำเสมอ
๒	ประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงและรักษาคำมั่นสัญญา ปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เมื่อมีคำสั่ง ศึกษาล่าเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงโดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตนและให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถืออย่างเหมาะสม
๑	ประพฤติปฏิบัติงานตรงต่อความเป็นจริงและรักษาสัญญา ปฏิบัติตนตามข้อตกลง ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เมื่อความจำเป็นบังคับเพื่อหวังจะได้ประโยชน์ตอบแทน หรือหลีกเลี่ยงการลงโทษ ศึกษาล่าเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความจำเป็น ทำตามที่บุคคลอื่นทำ ประพฤติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือตามความจำเป็น

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง
๒. พิจารณาเกียรติบัตรหรือรางวัลต่าง ๆ

๔.๒) มีความกตัญญูทเวที เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์

ต่อส่วนรวม

ความกตัญญูทเวที หมายถึง การปฏิบัติตนในการเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือภารกิจ และการทำงานของผู้มีพระคุณ ประพฤติและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอน ดำรงตนอยู่ในศีลธรรมและเชิดชูชื่อเสียงของหมู่คณะและวงศ์ตระกูล

มุ่งเน้น ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือตอบแทนและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณ

ความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือสังคมและบุคคลที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักยับยั้งอารมณ์ตนเอง

มุ่งเน้น ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ สติปัญญา เช่น การแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ให้แก่คนที่ควรให้เมื่อมีโอกาส บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน สังคม รู้จักยับยั้งอารมณ์ ความโลภ และความโกรธ หรือเมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งกัน เป็นต้น

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือการงานผู้มีพระคุณอยู่เป็นประจำด้วยความเต็มใจ มุ่งมั่นปฏิบัติงานตามคำสั่งสอนผู้มีพระคุณและบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมทุกครั้งที่มีโอกาส รวมทั้งรู้จักยับยั้งอารมณ์ ละความโกรธ ความเห็นแก่ตัวเมื่อเกิดปัญหาขัดแย้ง
๓	พอใจที่ได้ดูแลช่วยเหลือการงาน ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณ เต็มใจให้ความช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นตามกำลังความสามารถโดยไม่มีใครบังคับ และรู้จักยับยั้งอารมณ์เมื่อเกิดปัญหาขัดแย้ง
๒	ดูแลช่วยเหลือการงานผู้มีพระคุณบางโอกาส ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณ เมื่อถูกตักเตือนหรือถูกบังคับ ช่วยเหลือสังคมและบุคคลอื่นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถยับยั้งอารมณ์เมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งได้เป็นบางครั้ง
๑	ดูแลช่วยเหลือการงาน ตลอดจนปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของผู้มีพระคุณด้วยความจำเป็น หรือหวังผลตอบแทนหรือถูกบังคับ ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นบางโอกาส ไม่สามารถยับยั้งอารมณ์เมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน
๒. พิจารณาเกียรติบัตร หรือรางวัลต่าง ๆ

๔.๓) **รู้จักประหยัด อดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า** หมายถึง การรู้จักใช้เวลา และทรัพย์สินทั้งส่วนตนและส่วนรวม ตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมและพอเพียง

มุ่งเน้น ให้นักเรียนใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรทั้งส่วนตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักซ่อมแซม บำรุงรักษาสິงของ เครื่องมือเครื่องใช้ให้สามารถใช้ได้อย่างคุ้มค่า

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรทั้งส่วนตนและส่วนรวมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุด ได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างที่ดี ให้คนอื่นปฏิบัติตามได้
๓	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรทั้งส่วนตนและส่วนรวมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่า เป็นแบบอย่างที่ดีให้คนอื่นปฏิบัติตามได้
๒	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรของส่วนตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์ตามที่ผู้ใหญ่ แนะนำ เป็นแบบอย่างให้คนอื่นปฏิบัติตามได้บ้าง
๑	รู้จักใช้เวลา ทรัพย์สิน และทรัพยากรของส่วนตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์ก็ต่อเมื่อ มีการกำหนดข้อบังคับ ไม่สามารถเป็นแบบอย่างให้คนอื่นปฏิบัติตามได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง
- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

๔.๔) **มีความเป็นประชาธิปไตยและมีภาวะผู้นำ**

ความเป็นประชาธิปไตย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีเคารพระบอบรัฐธรรมนูญ และสามัคคีธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

มุ่งเน้น ให้นักเรียนเคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจปัญหา ให้ความร่วมมือในการทำงาน และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการทำงาน หรือดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ แสดงความรับผิดชอบในการดำเนินงานให้ก้าวหน้า ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ปรับทิศทางการทำงาน กำกับติดตามและพยายามสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงานได้ปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วง

มุ่งเน้น ให้นักเรียนกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเป็นผู้นำปฏิบัติงาน/กิจกรรมให้ได้ผลดีทั้งในและนอกสถานศึกษา

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	สามารถอำนวยการในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงานในห้องเรียนในสถานศึกษาและหรือนอกสถานศึกษาให้ได้รับความสำเร็จได้ผลดีเยี่ยมจนเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนนักเรียนทั่วไป ตลอดจนครูอาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา คิดริเริ่มและเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในสถานศึกษาและชุมชนเป็นปกติ เป็นผู้กล้าคิด กล้าตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมได้เป็นอย่างดี เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ประสานสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจให้คณะผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความราบรื่น และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี
๓	สามารถอำนวยการในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงานในห้องเรียนในสถานศึกษาและหรือนอกสถานศึกษาให้ได้รับความสำเร็จได้ผลดีเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนและครูอาจารย์ เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยเป็นประจำ เป็นผู้กล้าคิด กล้าตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามเหตุการณ์ ปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมได้ผลดี เป็นผู้เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและร่วมมือในการทำงานกับคณะผู้ร่วมงานได้อย่างราบรื่น ได้รับความสำเร็จด้วยดี
๒	สามารถอำนวยการในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงานในห้องเรียนและสถานศึกษาได้ผลดีพอใช้ เป็นที่รับทราบของเพื่อนและครูอาจารย์ เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยเป็นบางครั้ง เป็นผู้กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ทำงานเพื่อส่วนรวมได้ผลดี น่าพอใจ เคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเป็นบางครั้ง ได้ผลงานดีพอควร
๑	สามารถอำนวยการในการปฏิบัติงาน/กิจกรรมต่าง ๆ ในฐานะผู้นำกิจกรรม ประธานหรือผู้ร่วมงานได้บ่อยครั้ง เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประชาธิปไตยเป็นครั้งคราว ปฏิบัติงานโดยอาศัยความคิดเห็นของตนเองเป็นส่วนใหญ่ การตัดสินใจไม่อยู่บนพื้นฐานของการเป็นเหตุเป็นผล

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์ครู เพื่อนนักเรียน
๒. พิจารณาคำสั่งแต่งตั้งการเป็นประธาน กรรมการนักเรียน
๓. พิจารณารายงานผลการปฏิบัติงาน/กิจกรรมต่าง ๆ

๔.๕) มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

การมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ หมายถึง การประพฤติตนที่แสดงถึงความสำนึกและความภูมิใจในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมของชาติ

มุ่งเน้น ให้นักเรียนสำนึกและภูมิใจที่เกิดมาเป็นคนไทย และแสดงความจงรักภักดี โดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทุกครั้งที่มีโอกาส

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงออกถึงความจงรักภักดีโดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความมุ่งมั่น ศรัทธา ซินชมยินดี จนเป็นแบบอย่างและแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติเช่นนี้ได้
๓	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงออกถึงความจงรักภักดีโดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความศรัทธา ซินชมยินดีจนเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้
๒	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงออกถึงความจงรักภักดีโดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เมื่อมีผู้แนะนำ
๑	มีความสำนึกและภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย แสดงออกถึงความจงรักภักดีโดยการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เมื่อถูกกำหนดให้ทำ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน
๒. ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน
๓. พิจารณาจากภาพกิจกรรมของสถานศึกษาในโอกาสต่าง ๆ

๕) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

๕.๑) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทยและเหมาะสมกับกาลเทศะ

มุ่งเน้น ให้นักเรียนสามารถพูดและอ่านออกเสียงภาษาไทย คำควมกล้าได้ถูกต้องตามอักขรวิธี และเขียนได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และเหมาะสมกับกาลเทศะ

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	พูดและเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวนสละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะจนเป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นปฏิบัติให้ถูกต้องได้
๓	พูดและเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวนสละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะจนเป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นปฏิบัติให้ถูกต้องได้ เป็นบางครั้ง
๒	พูดและเขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวนสละสลวย เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกาลเทศะจนเป็นแบบอย่างได้
๑	พูดและเขียนภาษาไทยไม่ค่อยถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่สละสลวย เข้าใจยากและไม่ค่อยถูกต้องตามกาลเทศะ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน
๒. ให้นักเรียนอ่านและเขียนเรื่องราวที่กำหนด
๓. พิจารณาจากเกียรติบัตรและรางวัลต่าง ๆ

๕.๒) มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย หมายถึง การแสดงความรัก ความห่วงแหน และชื่นชมในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองและชาติไทย

มุ่งเน้น ให้นักเรียนแสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นไทย คุ่มครอง เผยแพร่ ดูแล ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทยให้ดำรงอยู่สืบไป

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติ ร่วมอนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบทอดให้ดำรงอยู่ตลอดไป พร้อมทั้งสามารถเป็นแบบอย่างกับผู้อื่นได้
๓	แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทย ร่วมอนุรักษ์ เผยแพร่ และรักษาให้ดำรงอยู่ต่อไป
๒	แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทย แสดงความพยายาม อนุรักษ์ให้ดำรงอยู่ต่อไป
๑	มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติไทย แต่ไม่ให้ความสำคัญในการดูแล รักษาและเผยแพร่วัฒนธรรมให้ดำรงอยู่สืบไป

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน
๒. พิจารณาร่องรอยหลักฐานจากแฟ้มสะสมงาน
๓. ประเมินจากผลงาน/โครงการ
๔. ตรวจสอบการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและชุมชน

๕.๓) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน หมายถึง การรู้จักใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน

มุ่งเน้น ให้นักเรียนเห็นคุณค่าและรู้จักใช้ทรัพยากร พลังงาน สิ่งแวดล้อม อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้อย่างถนอมรักษาให้ใช้ได้นานและเกิดประโยชน์มากที่สุด รู้จักบูรณะซ่อมแซมหรือปรับเปลี่ยนของใช้เก่าหรือหมดสภาพการใช้งานได้ใหม่ เพื่อลดการทำลายสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและพัฒนาให้ยั่งยืน

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า สามารถปรับเปลี่ยนของเก่าที่ใช้แล้วนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมและรณรงค์ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน
๓	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ สามารถปรับเปลี่ยนของเก่าที่ใช้แล้วนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ร่วมรณรงค์ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ
๒	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ สามารถปรับเปลี่ยนของเก่าที่ใช้แล้วนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในบางโอกาส
๑	รักษาและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ตามความจำเป็นและคำแนะนำของผู้อื่น

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ครู เพื่อนนักเรียน
๒. ประเมินผลจากผลงานโครงการ/กิจกรรม
๓. พิจารณาร่องรอยหลักฐานจากเอกสารอื่น ๆ เช่น แฟ้มสะสมงาน

๕.๒.๒ กิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน (ตามแบบ พร.๑ ข้อ ๒)

กิจกรรมหรือผลงานดีเด่นของนักเรียน กำหนดขอบเขตของกิจกรรมหรือผลงานดีเด่นที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม มีความดีงามและสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับในกลุ่มนักเรียน ตลอดจนครูอาจารย์หรือบุคคลทั่วไป ทั้งในและนอกสถานศึกษา ในระดับสถานศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษา ในชุมชน อำเภอ เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศ หรือนานาชาติ มีร่องรอยหลักฐานอย่างชัดเจน

● ตัวอย่าง กิจกรรม/ผลงานดีเด่น

- กิจกรรม เช่น เป็นประธานนักเรียน หรือกรรมการนักเรียน ประธานชุมนุม ผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ ผู้นำเยาวชน ยุวเกษตรกร ผู้แทนเยาวชนเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ผู้แทนเยาวชนต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

- ผลงานดีเด่น เป็นผลงานหรือผลผลิตที่เกิดจากความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิชาการ กีฬา ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ งานประดิษฐ์ งานช่างฝีมือ เป็นต้น ที่มีความดีเด่นจนเป็นที่ยอมรับ ได้รับคัดเลือกเข้าประกวดแข่งขันในระดับสถานศึกษา ประเทศ หรือนานาชาติ

การประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้กรรมการประเมินพิจารณากิจกรรม/ผลงานดีเด่นที่นักเรียนนำเสนอเพียง ๓ ชิ้น (หากมีมากกว่าให้พิจารณาเป็นส่วนประกอบ) โดยพิจารณา กิจกรรม/ผลงานดีเด่นจากสิ่งที่ปรากฏ ๓ ประการ คือ ๑) ความมีคุณประโยชน์ ๒) ความมีคุณภาพ ๓) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑) **ความมีคุณประโยชน์** หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้นก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สภาวะแวดล้อม และเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการเพื่อส่วนรวมในกลุ่มนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน จังหวัด เขตตรวจราชการ ประเทศ หรือนานาชาติ

๒) **ความมีคุณภาพ** หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานนั้นประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ มั่นคง เป็นแบบอย่างที่ดี ได้รับคัดเลือกส่งเข้าประกวด/แข่งขัน สามารถสร้างชื่อเสียงได้รับการยอมรับ และไว้วางใจจากกลุ่มเพื่อนนักเรียน ตลอดจนครูอาจารย์และบุคคลทั่วไป ทั้งในระดับสถานศึกษา ชุมชน จังหวัด เขตตรวจราชการ ประเทศ หรือนานาชาติ

๓) **ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์** หมายถึง กิจกรรมหรือผลงานมีส่วนส่งเสริมจริยธรรมดีงาม เกิดแนวคิดใหม่ สร้างสรรค์ความสามัคคี เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม เสริมสร้างประชาธิปไตย ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นหรือของชาติ รวมทั้งเกิดการอนุรักษ์ สภาวะแวดล้อมที่ดีและให้ประโยชน์ต่อชุมชน

แนวทางการให้ระดับคะแนนกิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน มีวิธีพิจารณา ดังนี้

๑.๑) ความมีคุณประโยชน์

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน ได้รับผลดี มีร่องรอยหลักฐานชัดเจนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ หรือนานาชาติ
๓	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน ได้รับผลดี มีร่องรอยหลักฐานชัดเจนเป็นที่ยอมรับในระดับจังหวัด หรือภูมิภาค
๒	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญแก่กิจการส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน ได้รับผลดี มีร่องรอยหลักฐานเป็นที่ยอมรับในระดับอำเภอ หรือเขตพื้นที่การศึกษา
๑	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญแก่กิจการส่วนรวม กลุ่มเพื่อนนักเรียน ได้รับผลดี เป็นที่ยอมรับในระดับสถานศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษา หรือในชุมชน

๑.๒) ความมีคุณภาพ

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี หรือสามารถสร้างชื่อเสียงจากการเป็นผู้แทนเข้าประกวดหรือแข่งขันได้รับผลสำเร็จ เป็นที่ยอมรับได้รับความไว้วางใจในระดับประเทศ หรือนานาชาติ
๓	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี สามารถสร้างชื่อเสียงจากการเป็นผู้แทน หรือผู้เข้าประกวดได้รับผลสำเร็จ เป็นที่ยอมรับได้รับความไว้วางใจในระดับจังหวัด หรือภูมิภาค
๒	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอประสบความสำเร็จหรือได้รับคัดเลือกเป็นผู้แทนเข้าประกวด/แข่งขันได้รับผลสำเร็จ ได้รับความไว้วางใจในระดับอำเภอ หรือเขตพื้นที่การศึกษา
๑	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอประสบความสำเร็จ เป็นผู้แทนเข้าประกวดหรือแข่งขันในระดับสถานศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษา หรือในชุมชน

๑.๓) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์

ระดับ	แนวทางการให้ระดับคุณภาพ
๔	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอก่อให้เกิดการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมดีงามแก่ส่วนรวม สร้างสรรค์ความสามัคคี เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม เสริมสร้างประชาธิปไตย ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น/ของชาติ รวมทั้งการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม มีแนวคิดใหม่เจริญงอกงามได้รับการยอมรับในระดับประเทศ หรือนานาชาติ
๓	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมดีงามแก่ส่วนรวม สร้างสรรค์ความสามัคคี เสริมสร้างประชาธิปไตย ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น/นานาชาติ รวมทั้งอนุรักษ์สภาพแวดล้อมหรือมีแนวคิดใหม่ได้รับการยอมรับในระดับจังหวัด หรือภูมิภาค
๒	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมดีงามแก่ส่วนรวม สร้างสรรค์ความสามัคคี ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น/นานาชาติ รวมทั้งอนุรักษ์สภาพแวดล้อมได้รับการยอมรับในระดับอำเภอ หรือเขตพื้นที่การศึกษา
๑	กิจกรรมที่ปฏิบัติและหรือผลงานที่นำเสนอเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมดีงามแก่ส่วนรวม สร้างสรรค์ความสามัคคี ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น/นานาชาติ รวมทั้งอนุรักษ์สภาพแวดล้อมได้รับการยอมรับในระดับสถานศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษา หรือในชุมชน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- พิจารณาจากหลักฐาน เอกสารคำสั่งแต่งตั้ง เกียรติบัตร รางวัลจากการประกวดการแข่งขันต่าง ๆ
- สัมภาษณ์กลุ่มเพื่อนนักเรียน ผู้ร่วมงาน/กิจกรรม ครู
- วิเคราะห์จากรายงานผลการทำงาน กิจกรรม โครงการ ผลงานต่าง ๆ

๕.๓ การสรุปผลการประเมินของนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.๒)

ให้สรุปข้อคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อนักเรียนที่เข้ารับการประเมินว่า เพราะเหตุใดจึงเห็นว่านักเรียนที่เสนอมานี้สมควรได้รับรางวัลพระราชทาน หรือรางวัลชมเชย

๖. ขั้นตอนการจัดทำคะแนนและเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

๖.๑ ขั้นตอนการจัดทำคะแนน

เมื่อมีผลการประเมินของกรรมการประเมินแต่ละคนแล้ว ให้นำคะแนนของคณะกรรมการมารวมสรุปผลการประเมินในแบบ พร.๑ ดังนี้

๑) หาผลรวมของคะแนนแต่ละข้อของคณะกรรมการทั้งชุดในด้านที่ ๑
๒) หาผลรวมของคะแนนแต่ละข้อของคณะกรรมการทั้งชุดในด้านที่ ๒
๓) หาค่าเฉลี่ยของแต่ละคนเพื่อประเมินการผ่านเกณฑ์ข้อที่ ๑ โดยนำผลรวมจาก ข้อ ๑) หารด้วยผลคูณของจำนวนกรรมการทั้งหมดกับจำนวนรายการประเมินด้านนั้น ๆ (ใช้ทศนิยม ๒ ตำแหน่ง ไม่ปัดเศษ)

๔) หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทั้ง ๒ ด้าน โดยนำผลรวมของค่าเฉลี่ยด้านที่ ๑ กับด้านที่ ๒ หารด้วย ๒ นำผลไปใช้ในการพิจารณาและอภิปรายเพื่อคัดเลือกนักเรียน ว่าสมควรเสนอให้เข้ารับรางวัลพระราชทาน หรือสมควรได้รับรางวัลชมเชย และคณะกรรมการจะต้องสรุปความคิดเห็นในภาพรวมว่า เหตุใดนักเรียนจึงสมควรได้รับรางวัลนั้น

ตัวอย่าง สรุปการให้คะแนนของคณะกรรมการในแบบ พร.๑

สรุปผลการประเมินเด็กชายวินัย ใจชื่อสัตย์ จากคณะกรรมการ ๕ คน แสดงในตาราง ดังนี้

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	หมายเหตุ
	๑	๒	๓	๔			
๑. คุณลักษณะพื้นฐาน							
๑.๑ การศึกษาเล่าเรียน							
(๑) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา		/	//	//	๑๖	๓.๒๐	
(๒) มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา			/	////	๑๙	๓.๘๐	
(๓) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน			//	///	๑๘	๓.๖๐	
๑.๒ การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน							
(๑) สามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน			///	//	๑๗	๓.๔๐	
(๒) สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้			//	///	๑๘	๓.๖๐	
(๓) เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต			//	///	๑๘	๓.๖๐	
(๔) สามารถนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ			/	////	๑๙	๓.๘๐	
๑.๓ สุขภาพอนามัย							
(๑) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพที่ดี			////	/	๑๖	๓.๒๐	

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	หมายเหตุ
	๑	๒	๓	๔			
(๒) มีสุขภาพจิตที่ดี			//	///	๑๘	๓.๖๐	
(๓) มีสุนทรีย์ที่ดี เป็นผู้ช่างไกลและปลอดภัย สิ่งเสพติด				///	๒๐	๔.๐๐	
๑.๔ ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม							
(๑) มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ			///	//	๑๗	๓.๔๐	
(๒) มีความกตัญญูกตเวที เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม			//	///	๑๘	๓.๖๐	
(๓) รู้จักประหยัดอดออมและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า			//	///	๑๘	๓.๖๐	
(๔) ความเป็นประชาธิปไตยและภาวะผู้นำ			///	//	๑๗	๓.๔๐	
(๕) มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์				///	๒๐	๔.๐๐	
๑.๕ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม							
(๑) ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ตามหลักภาษาไทย		/	//	//	๑๖	๓.๒๐	
(๒) มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย			/	///	๑๙	๓.๘๐	
(๓) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน			///	/	๑๖	๓.๒๐	
รวมคะแนนคุณลักษณะพื้นฐาน		๔	๑๐๘	๒๐๘	๓๒๐	๓.๕๕	
๒. กิจกรรม/ผลงานดีเด่น							
๒.๑ รายการที่ ๑ (ระบุชื่อกิจกรรม/ผลงานที่นักเรียน เลือกนำเสนอ).....							
(๑) ความมีคุณประโยชน์				///	๒๐	๔.๐๐	
(๒) ความมีคุณภาพ			/	///	๑๙	๓.๘๐	
(๓) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์			///	//	๑๗	๓.๔๐	
๒.๒ รายการที่ ๒ (ระบุชื่อกิจกรรม/ผลงานที่นักเรียน เลือกนำเสนอ).....							
(๑) ความมีคุณประโยชน์				///	๒๐	๔.๐๐	
(๒) ความมีคุณภาพ			///	/	๑๖	๓.๒๐	
(๓) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์			///	//	๑๗	๓.๔๐	
๒.๓ รายการที่ ๓ (ระบุชื่อกิจกรรม/ผลงานที่นักเรียน เลือกนำเสนอ).....							
(๑) ความมีคุณประโยชน์				///	๒๐	๔.๐๐	
(๒) ความมีคุณภาพ			///	/	๑๖	๓.๒๐	
(๓) ความมีคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์			///	//	๑๗	๓.๔๐	
รวมคะแนนกิจกรรมและผลงานดีเด่น			๕๕	๑๐๘	๑๖๒	๓.๖๐	
คะแนนเฉลี่ยรวม	(๓.๕๕ + ๓.๖๐) ÷ ๒ = ๓.๕๗						

วิธีการคิดคะแนน

จากตาราง มีคณะกรรมการให้คะแนน ๕ คน ตัวอย่างการให้คะแนนด้านที่ ๑ ข้อ ๑.๑ (๑) มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา โดยให้ ๔ คะแนน ๒ คน ให้ ๓ คะแนน ๒ คน และให้ ๒ คะแนน ๑ คน ข้ออื่น ๆ ก็ให้คะแนนทำนองเดียวกัน ดังนั้น เมื่อรวมคะแนนของเด็กชายวินัย ใจซื่อสัตย์ ของด้านที่ ๑ (คุณลักษณะพื้นฐาน) ทุกข้อ จะได้เท่ากับ ๓๒๐ และได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อดังปรากฏในตารางช่องคะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ยรวมต่อด้านของด้านที่ ๑ คำนวณได้ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนรวมคุณลักษณะพื้นฐาน}}{\text{จำนวนกรรมการ} \times \text{จำนวนข้อรายการประเมิน}} = \frac{๓๒๐}{๕ \times ๑๘}$$

ดังนั้น ค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะพื้นฐาน จึงเท่ากับ ๓.๕๕ \longrightarrow (๑)

ส่วนคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมดีเด่นและผลงานดีเด่นได้ก็คิดทำนองเดียวกัน

$$\frac{๑๖๒}{๕ \times ๙} = ๓.๖๐ \longrightarrow (๒)$$

สรุปคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินของเด็กชายวินัย ใจซื่อสัตย์

$$\begin{aligned} \frac{\text{คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะพื้นฐาน} + \text{คะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมผลงานดีเด่น}}{๒} &= \frac{๓.๕๕ + ๓.๖๐}{๒} \\ &= ๓.๕๗ \longrightarrow (๓) \end{aligned}$$

เมื่อพิจารณาคะแนนของเด็กชายวินัย ใจซื่อสัตย์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะพื้นฐาน (๑) และคะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่น (๒) ผ่านเกณฑ์ (ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ทั้ง ๒ ด้าน) และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ย ทั้ง ๒ ด้านมาหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินได้ ๓.๕๗ (๓) แสดงว่าผ่านเกณฑ์การรับรางวัลพระราชทาน (เพราะได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๓.๕๐) สรุปได้ว่าเด็กชายวินัย ใจซื่อสัตย์ มีสิทธิ์ได้รับรางวัลพระราชทาน ถ้าเป็นผู้ได้คะแนนสูงที่สุดในกลุ่มผู้แข่งขันกลุ่มเดียวกัน

๖.๒ เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทานและรางวัลชมเชย

นักเรียนที่มีสิทธิ์รับรางวัลพระราชทาน จะต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

๑. ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๒. ได้คะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๓. ได้คะแนนเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะพื้นฐานกับคะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่น (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐
๔. ได้คะแนนเฉลี่ยรวมจากกรรมการทุกคนสูงสุด และได้รับคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุดจากกรรมการแต่ละคนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ทำการประเมิน

นักเรียนที่มีสิทธิ์รับรางวัลชมเชย

นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นลำดับที่ ๒ และ ๓ จะได้รับรางวัลชมเชย (มี ๒ รางวัล) ซึ่งต้องผ่านการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด เมื่อผ่านเกณฑ์ ต่อไปนี้

๑. ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๒. ได้คะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

หมายเหตุ

๑. คณะกรรมการประเมินที่ดำเนินการประเมินในแต่ละขั้นตอนจะต้องตัดสินผลการคัดเลือกพร้อมทั้งส่งเอกสารประกอบมาให้ครบถ้วน
๒. ให้คณะกรรมการตัดสินผลการคัดเลือกสรุปบันทึกผลการคัดเลือกลงในแบบสรุปพฤติกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน
๓. คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน จะเป็นผู้พิจารณาตัดสินผลการคัดเลือกทุกระดับ ทุกขนาด เป็นขั้นตอนสุดท้าย แล้วจึงเสนอผลให้กระทรวงศึกษาธิการลงนามและประกาศผลต่อไป

คู่มือการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ISBN : 978-974-477-052-3

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ตุลาคม ๒๕๕๐ จำนวนพิมพ์ ๖๐,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ ๒ : กันยายน ๒๕๕๑ จำนวนพิมพ์ ๒๕,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์ของสำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
โทร. ๐-๒๕๖๑-๕๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๕๕๑๑
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๑